

DE VLAAMSE MINISTER VAN JUSTITIE EN HANDHAVING, OMGEVING, ENERGIE EN TOERISME

NOTA AAN DE VLAAMSE REGERING

Betreft: Gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan ‘Defensie’ - verlenging van de beslissingstermijn voor definitieve vaststelling

Samenvatting

De Vlaamse Regering stelde op 14 juli 2023 het ontwerp van gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan (GRUP) ‘Defensie’ voorlopig vast.

Tijdens het openbaar onderzoek (van 3 oktober tot en met 1 december 2023) werden verschillende adviezen, bezwaren en opmerkingen ingediend. De verwerking van deze inspraakreacties dient grondig te gebeuren. Om te vermijden dat het ontwerp GRUP zou vervallen, wordt voorgesteld de termijn voor definitieve vaststelling van het GRUP ‘Defensie’ met 60 dagen te verlengen. De nieuwe uiterlijke beslistermijn is dan 28 juli 2024.

Het GRUP ‘Defensie’ voorziet in de herbestemming en de ordening van een militair gebied op grondgebied Vlaanderen. De herbestemming dringt zich op omwille van de verhuis van de NAVO naar de overkant van de Léopold III-laan en omwille van de plannen om een nieuw Defensie-hoofdkwartier te bouwen. Voor het gehele gebied, dat zich in Zaventem, maar ook in Evere en Brussel situeert, werd in 2019 een federaal samenwerkingsakkoord en een samenwerkingsakkoord tussen de gewestregeringen ondertekend. Deze akkoorden resulteren in de afgestemde opmaak van een Richtplan van aanleg (RPA) in het Brussels Hoofdstedelijk gewest en een Gewestelijk Ruimtelijk Uitvoeringsplan (GRUP) in Vlaanderen.

In het GRUP wordt aldus een herbestemming voorzien van de site van Defensie (90ha) op Vlaams grondgebied naar een ‘Gemengd bedrijventerrein’, ‘Bosgebied’ en ‘Parkgebied’. Hiernaast wordt de inrichting voorzien van een gewestgrensoverschrijdend nieuw hoofdkwartier voor Defensie en de verduurzaming van de aanliggende begraafplaatsen te Zaventem. Conform de beslissing van de Vlaamse Regering van 2019 wordt in het GRUP voorzien in een effectieve bebossing van minimum 20ha. Er wordt ca. 30ha bestemming bosgebied voorzien.

1. SITUERING

A. BELEIDSVELD/BELEIDSDOELSTELLING

Beleidsveld Omgeving

Beleidsdoelstelling OD 3. Gebiedsontwikkeling met sterke gebiedscoalities.

B. VORIGE BESLISSINGEN EN ADVIEZEN

De start van het geïntegreerde planningsproces werd voorafgegaan door de ondertekening van 2 samenwerkingsakkoorden:

- Op 21/12/2018 (VR 2018_2112_DOC.1669) keurde de Vlaamse Regering het 'samenwerkingsakkoord tussen het Vlaamse Gewest en het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest betreffende de gecoördineerde opmaak van een gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan en een richtplan van aanleg voor de site ex-NAVO/Defensie-KKE in Evere, Stad Brussel en Zaventem' goed.
- Eveneens op 21/12/2018 (VR 2018_2112_DOC.1650) keurde de Vlaamse Regering het 'samenwerkingsakkoord over de inplanting van het nieuwe hoofdkwartier van Defensie en de vijfde Europese school en de stedenbouwkundige principes' goed. Dit akkoord werd door de verschillende regeringen (Federale, Vlaamse en Brusselse) effectief op 29/5/2019 ondertekend. Volgende stedenbouwkundige principes werden hierbij overeengekomen:
 - *Dichte verstedelijking van de terreinen gelegen in een zone (hierna genaamd als "stedelijke zone") van ± 400 meter ten zuiden en langs de Leopold III laan in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest en het Vlaams Gewest, met respect voor de autonomie van de gewesten.*
 - *Ontwikkeling van een grootstedelijk landschappelijk gebied ten zuiden van de stedelijke zone rekening houdend met een beperking van bouwvolumes en met de ontwikkeling van een belangrijk deel van deze ruimte als groengebied, met als doel een groene intergewestelijke verbinding te ontwikkelen tussen de sites Josaphat (Schaarbeek) en Nossegemdelle (Zaventem)*

Bij de uitwerking in de zuidelijke open ruimte op Vlaams grondgebied wordt minstens 20 ha bosuitbreiding voorzien, als onderdeel van de Groen verbinding tussen Josaphat (Schaarbeek) en Nossegemdelle (Zaventem) en gekaderd binnen de realisatie van openbaar toegankelijk groen in de Vlaamse rand. Op grondgebied van Zaventem en aansluitend ten oosten van gebouw Z wordt de mogelijkheid voorzien voor economische activiteiten binnen de stedelijke zone afgebakend vanuit de Leopold III-laan.

De Vlaamse Regering keurde op 21 mei 2021 de startnota voor het geïntegreerd planningsproces voor het GRUP 'Defensie' goed (VR 2021 2105 DOC.0546/2BIS).

Het ontwerp-GRUP werd door de Vlaamse Regering voorlopig vastgesteld op 14 juli 2023 (VR 2023 1407 DOC.0947). Het openbaar onderzoek vond plaats van 3 oktober tot en met 1 december 2023. Er werd een informatiemoment georganiseerd voor het ruime publiek op 17 oktober 2023. Er werden 12 reacties ontvangen, waaronder 10 adviezen van de provincie Vlaams-Brabant, de gemeente Zaventem, de gemeente Schaarbeek, de gemeente Evere, de Vlaamse Milieumaatschappij (water), de Openbare Vlaamse Afvalstoffenmaatschappij, het Agentschap Wegen en Verkeer, het Departement Openbare Werken, perspective.brussels en Defensie.

2. INHOUD

Het Departement Omgeving vraagt de Vlaamse Regering de termijn te verlengen met 60 dagen omwille van volgende redenen:

- Het betreft een technisch-inhoudelijk complex GRUP. De ingediende adviezen vereisten nieuwe mobiliteitsdoorrekeningen en een bijstelling van de discipline mobiliteit van het plan-MER.
- Het GRUP wordt parallel opgemaakt met een RPA op grondgebied van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest, waardoor intensief moet overlegd worden met de collega's van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest. Gezien de complexiteit met drie betrokken bestuurlijke niveaus (Federaal, Vlaanderen, BHG) vraagt dit de nodige tijd in functie van overleg.
- Parallel met de definitieve vaststelling wordt gewerkt aan een interfederale realisatieovereenkomst die best samen met de definitieve vaststelling van het GRUP wordt goedgekeurd. De besprekingen hierover lopen.

De Vlaamse Regering zal, na de beslissing tot termijnverlenging, beschikken over een beslissingstermijn tot 28 juli 2024. Dit is een maximale termijn die niet moet worden uitgeput.

3. BESTUURLIJKE IMPACT

A. BUDGETTAIRE IMPACT VOOR DE VLAAMSE OVERHEID

Het voorstel van beslissing heeft geen directe budgettaire impact voor de Vlaamse overheid.

B. IMPACT OP HET PERSONEEL VAN DE VLAAMSE OVERHEID

Het voorstel van beslissing heeft geen directe weerslag op het personeelskader en de personeelsbudgetten van de Vlaamse overheid.

C. IMPACT OP DE LOKALE EN PROVINCIALE BESTUREN

Het voorstel van beslissing heeft geen weerslag op de lokale besturen.

4. VERDER TRAJECT

Na de verlenging van de beslissingstermijn zal op de kortst mogelijk termijn een voorstel tot definitieve vaststelling van het definitieve GRUP worden voorgelegd aan de Vlaamse Regering voor principiële goedkeuring.

Het ontwerp-besluit wordt daarna voor advies voorgelegd aan de Raad van State, afdeling Wetgeving voor advies. De adviestermijn van de Raad van State bedraagt 30 kalenderdagen. Na verwerking van het advies van de Raad van State wordt het GRUP voor definitieve goedkeuring voorgelegd aan de Vlaamse Regering.

Het besluit houdende definitieve goedkeuring van het GRUP wordt bekendgemaakt in het Belgisch Staatsblad en op de website van het departement Omgeving. Het besluit wordt betekend aan de gemeenten Zaventem en de provincie Vlaams-Brabant.

5. VOORSTEL VAN BESLISSING

De Vlaamse Regering beslist de termijn om over te gaan tot definitieve vaststelling van het gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan 'Defensie' te verlengen met 60 dagen.

Brussel, 3 mei 2024.

De Vlaamse minister van Justitie en Handhaving,
Omgeving, Energie en Toerisme

Zuhal DEMIR